

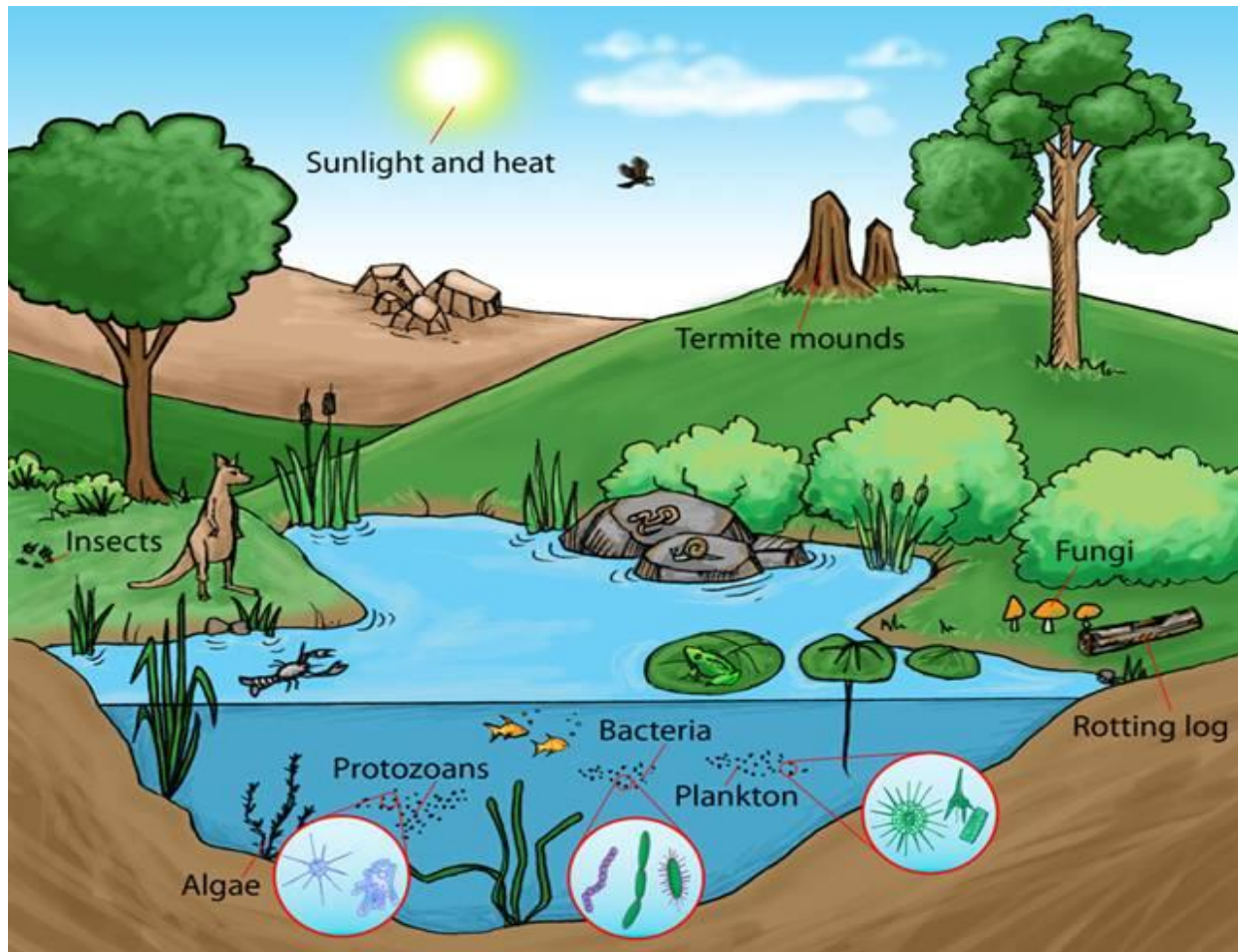
آشنایی با اکوسیستم های ایران و جغرافیای طبیعت گردی (اکوتوریسم)

تعریف اکوسیستم (بوم سازگان)

- مجموعه جانداران یک محیط به همراه کلیه عوامل و تشکیل دهنده‌های آن
- اکوسیستم را می‌توان با عبارت محیط و موجودات زنده آن تعریف کرد
- از دو کلمه ECO و System تشکیل و به معنای مجموعه موجودات زنده و محیط زندگی آنها
- اولین بکارگیری واژه توسط آرتور تنسلی ۱۹۳۵

نمایی ساده از یک اکوسیستم

انواع اکوسیستم ها

- اکوسیستم خشکی: که در بسیاری از موارد به آن بیومز (Biomes)
- شاخه های مختلف، مانند اکوسیستم جنگل، اکوسیستم مرتع، اکوسیستم کویر، بیابان، حیات وحش و...

اکوسیستم دریایی

شاخه های فرعی بسیار

اکوسیستم آب های شیرین، اکوسیستم دریاها، دریاچه ها، مرداب ها، باتلاق ها و...

انواع اکوسیستم ها

- بر حسب سطح گستره اکوسیستم
- اکوسیستم های بزرگ (اقیانوس ها، جنگل ها، کویرهای بزرگ و...)
- اکوسیستم های کوچک (قسمتی از یک کویر یا جنگل و یا یک استخر، یک مزرعه و یا یک گل خانه و..)

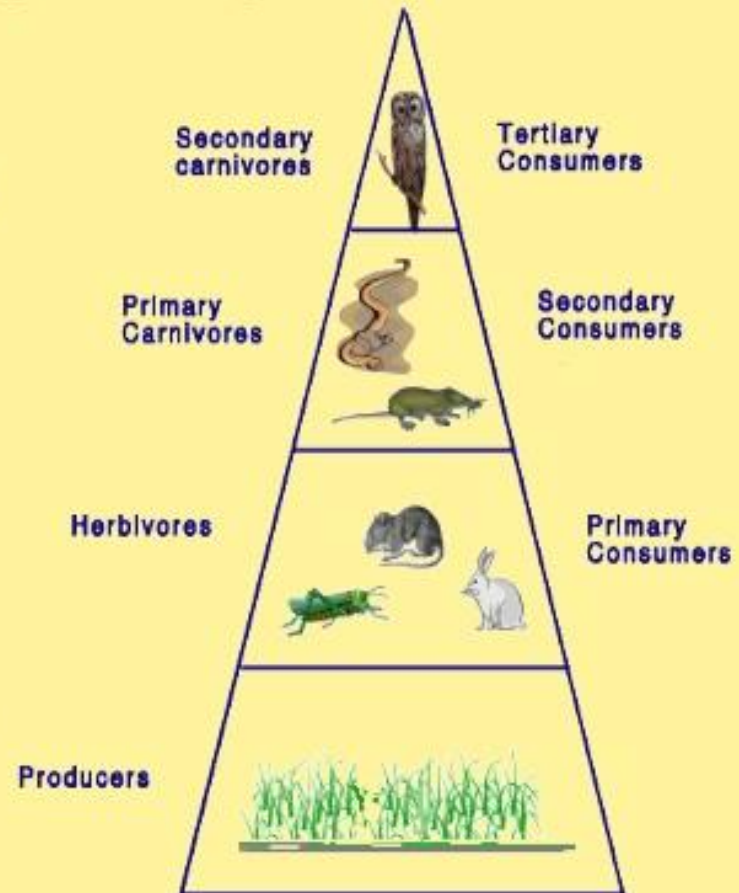
انواع اکوسیستم ها

- بر مبنای شکل ظاهری و اعمال
- اکوسیستم های باز و بسته
- اکوسیستم های طبیعی از نظر وضعیت برهم خورده یا برهم نخورده
- دستکاری در سیستم طبیعی توسط بشر (وسایل یا فن آوری در آن تصرف کرده و شکل آن را تغییر داده، حتی رفت و آمد، لگد مال کردن، ریختن زباله و...)

هرم اکولوژیکی

What are Ecological Pyramids?

- Ecological pyramids are graphical representations of the trophic structure of an ecosystem.
- Trophic levels are the feeding positions in a food chain such as primary producers, herbivores, primary carnivore etc.

زیست بوم های حساس دنیا

- اولین استفاده این اصطلاح توسط نورمن مایرز در سال ۱۹۸۸
- نقاط حساس دارای گونه های بوم زاد زیادی میباشد
- نقاط حساس، شدیداً "به مراقبت های ویژه حفاظتی فوری نیاز دارند
- (Irano-Anatolian) زیست بوم ایرانوآناتولی
- (Caucasus hotspot) زیست بوم قفقاز

- BIODIVERSITY —
HOTSPOTS

HOTSPOTS MENU

(Move your mouse over each Hotspot to learn more about that region.)

CLOSE WINDOW

Map adapted from NATIONAL GEDGRAPHIC, January 2002

COPYRIGHT © 2005 CONSERVATION INTERNATIONAL

تعریف جغرافیا

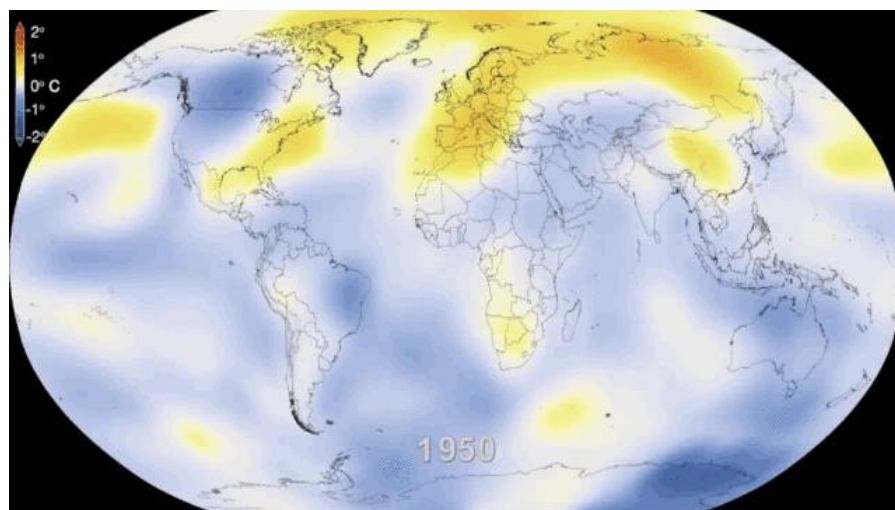
- واژه «جغرافیا» عربی شده «ژئوگرافیا» (GREECE)
- واژه به واژه «زمین نگاری»
- نخستین اسفاده واژه «جغرافیا» اراتوستن (B.C ۱۰۰)
- از علوم اجتماعی، تمرکز اصلی بر روی پراکندگی مکانی انسانها و پدیده های فیزیکی زمین
- رفتارها، عمل و عکس العملهای متقابل و الگوها و سیستم های درگیر در آن

شاخه های اصلی علم جغرافیا

- ۱- جغرافیای انسانی

- ۲- جغرافیای طبیعی

انواع جغرافیای انسانی

- جغرافیای اقتصادی

- تاریخی

- فرهنگی

- تاریخی

- شهری

نقشه جغرافیای فرهنگی ایران

نقش انسان در جغرافیا

ارتباط و وابستگی به مکانی مشخص بر روی زمین

- قبیله، تیره و مردم خود را با سنتها، آداب و رسوم و فرهنگ خویش می شناسند؛
- در شناسایی های مکانی خود کوهها، دره ها، رودها، گیاهان را دخیل می داند
- حیوانات ویژه ای را نیز که با محیط مسکونی و فرهنگ جامعه ی رابطه هماهنگ دارند را دخیل می داند.
- در علم جغرافیا بسیار کنجکاو است
- دائماً کوشش می کند که به آگاهی های خود در مورد آینده بی افزاید
- تفاوت های مکانی را، با محیط مسکونی خویش در یابد
- با تشابهات و یا تضادهای آنها آشنا گردد
- ۱ – واحد های مکانی با همه خصیصه ها
- ۲ – ناهماهنگی های موجود در بین مکانها(پرستن جیمز)

انواع جغرافیای طبیعی

- ژئومورفولوژی
- کلیماتولوژی
- جغرافیا خاک
- اقیانوس شناسی
- بیوجئوگرافی

(region ناحیه)

- برای مطالعه دقیق تر سطح زمین، می بایست آنرا با معیارهای گوناگون به واحد های کوچکتر تقسیم کرد (اصل ناحیه بندی)
- معیارهای ناحیه بندی
 - عوامل طبیعی (توپوگرافی، آب و هوا، خاک و پوشش گیاهی و..)
 - عوامل انسانی (مذهب، زبان، فرهنگ، اقتصاد و...)
- ناحیه بخشی از سرزمین، دارای تجانس، وحدت، و همگونی
- یک ناحیه جغرافیایی با ناحیه مجاور خود متفاوت است

تعیین نواحی آب و هوایی

طبقه بندی کوپن (۱۹۱۸ م) یکی از معروف ترین این تقسیم بندی ها
این طبقه بندی بر اساس سه معیار بارش، دما و از همه مهمتر پوشش گیاهی
تفکیک پنج گروه اصلی نواحی آب و هوایی با توجه به عوامل یاد شده:

• گروه A: اقلیم های استوایی/گرمسیری

اقلیم جنگل های بارانی

اقلیم موسمی

اقلیم ساوان

• گروه B اقلیم های خشک (بایر و نیمه بایر)

اقلیم نیمه خشک

اقلیم بیابانی

• گروه C اقلیم های معتدل

اقلیم مدیترانه

نیمه گرمسیری و مرطوب

اقلیم اقیانوسی

اقلیم اقیانوسی نیمه قطبی

• گروه D: اقلیم های قاره ای

اقلیم قاره ای با تابستان های داغ

اقلیم قاره ای با تابستان گرم

اقلیم نیمه قطبی قاره ای یا اقلیم تایگ

اقلیم نیمه قطبی قاره ای با زمستان های بسیار خشن

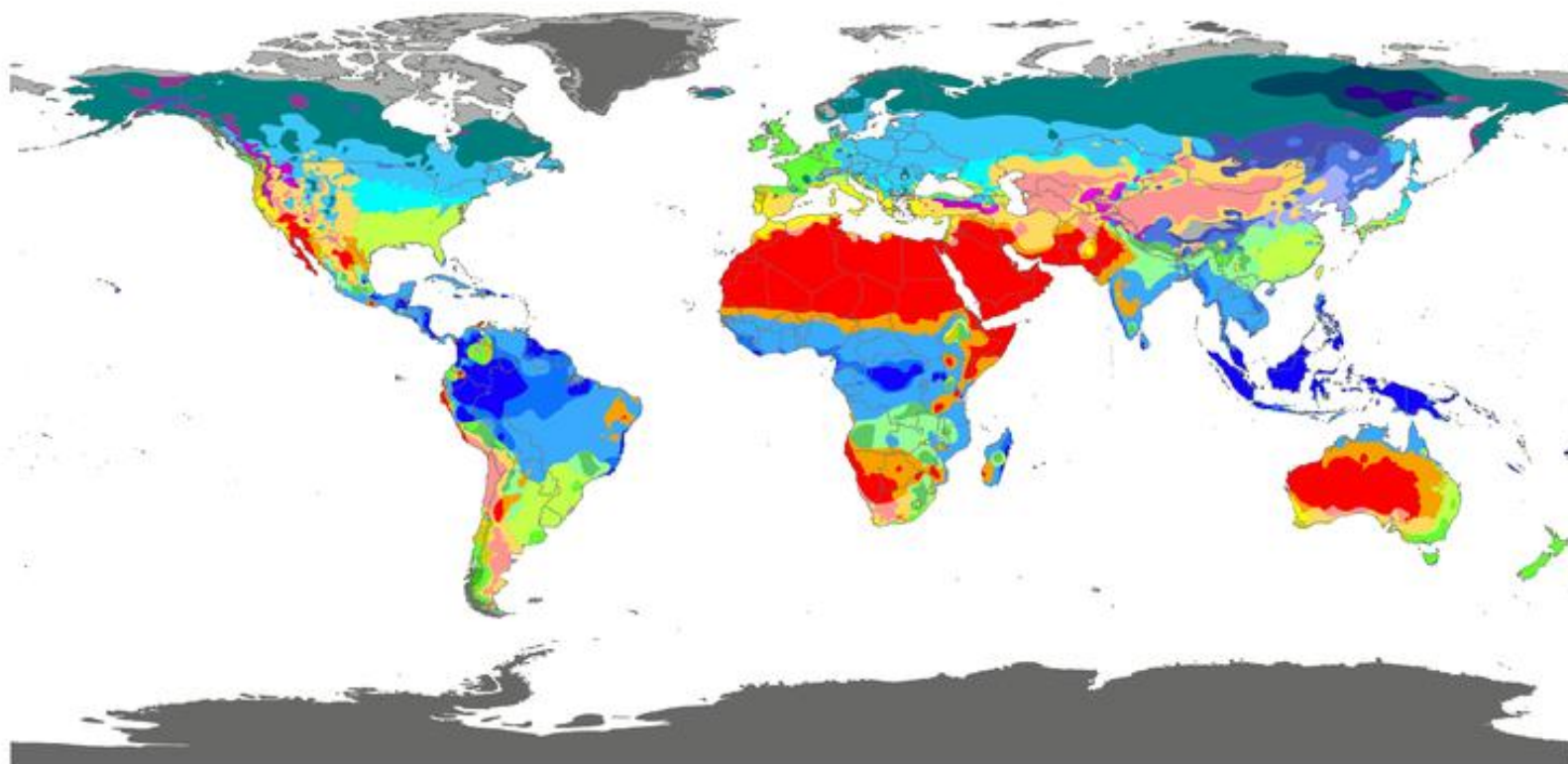
• گروه E: اقلیم های قطبی و آلیپی

اقلیم توندرا

اقلیم یخی

World map of Köppen-Geiger climate classification

Af	BWh	Csa	Cwa	Cfa	Dsa	Dwa	Dfa	ET
Am	BWk	Csb	Cwb	Cfb	Dsb	Dwb	Dfb	EF
Aw	BSH		Cwc	Cfc	Dsc	Dwc	Dfc	
	BSk				Dsd	Dwd	Dfd	

Contact : Murray C. Peel (mpeel@unimelb.edu.au) for further information

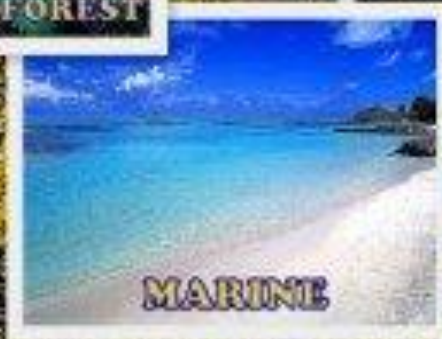
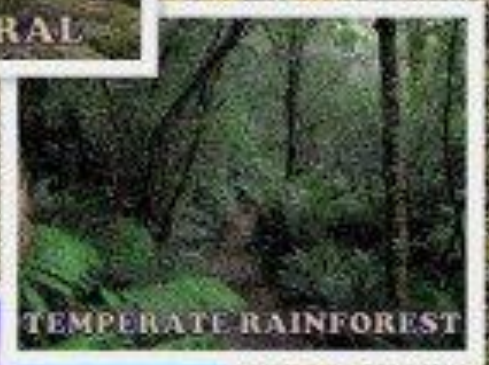
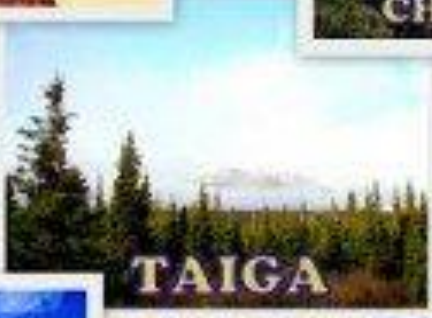
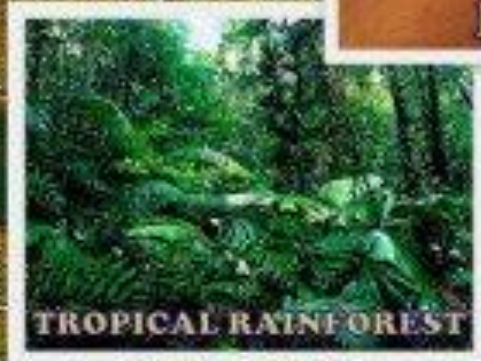
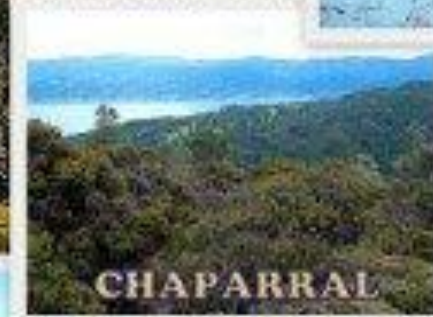
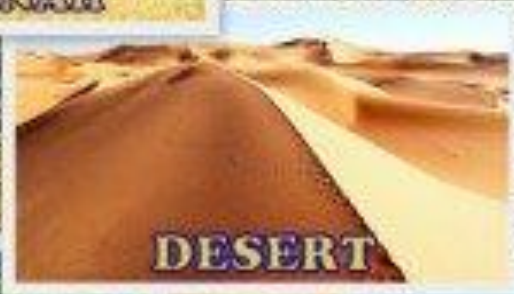
DATA SOURCE : GHCN v2.0 station data
 Temperature (N = 4,844) and
 Precipitation (N = 12,396)

PERIOD OF RECORD : All available

MIN LENGTH : ≥30 for each month.

RESOLUTION : 0.1 degree lat/long

BIOMES

عامل عرض جغرافیایی

- تفاوت ارتفاع خورشید در طول روز، سال و در مکان های مختلف
- تفاوت مقدار انرژی دریافتی و در نتیجه اختلاف دمای هوا در مناطق مختلف
- عرض های جغرافیایی پایین و نواحی استوایی، نور خورشید در تمام ایام سال تقریباً به حالت قائم
- هر قدر به عرض های جغرافیایی بالاتر نزدیک تر می شویم، زاویه ی تابش مایل تر
- این امر نیز موجب پدید آمدن سه ناحیه متفاوت از نظر دما می شود: ناحیه گرم (حارّه)، ناحیه معتدل و ناحیه سرد (قطبی)

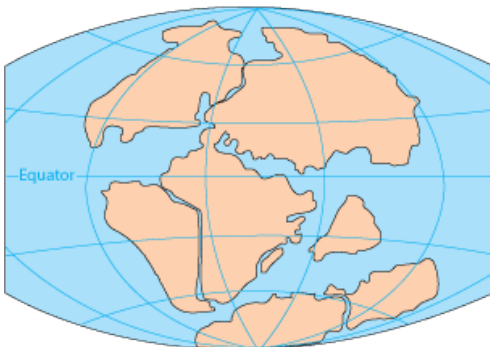
جدایی قاره ها

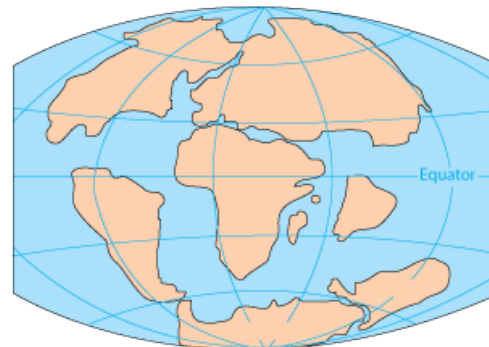
PERMIAN
250 million years ago

TRIASSIC
200 million years ago

JURASSIC
145 million years ago

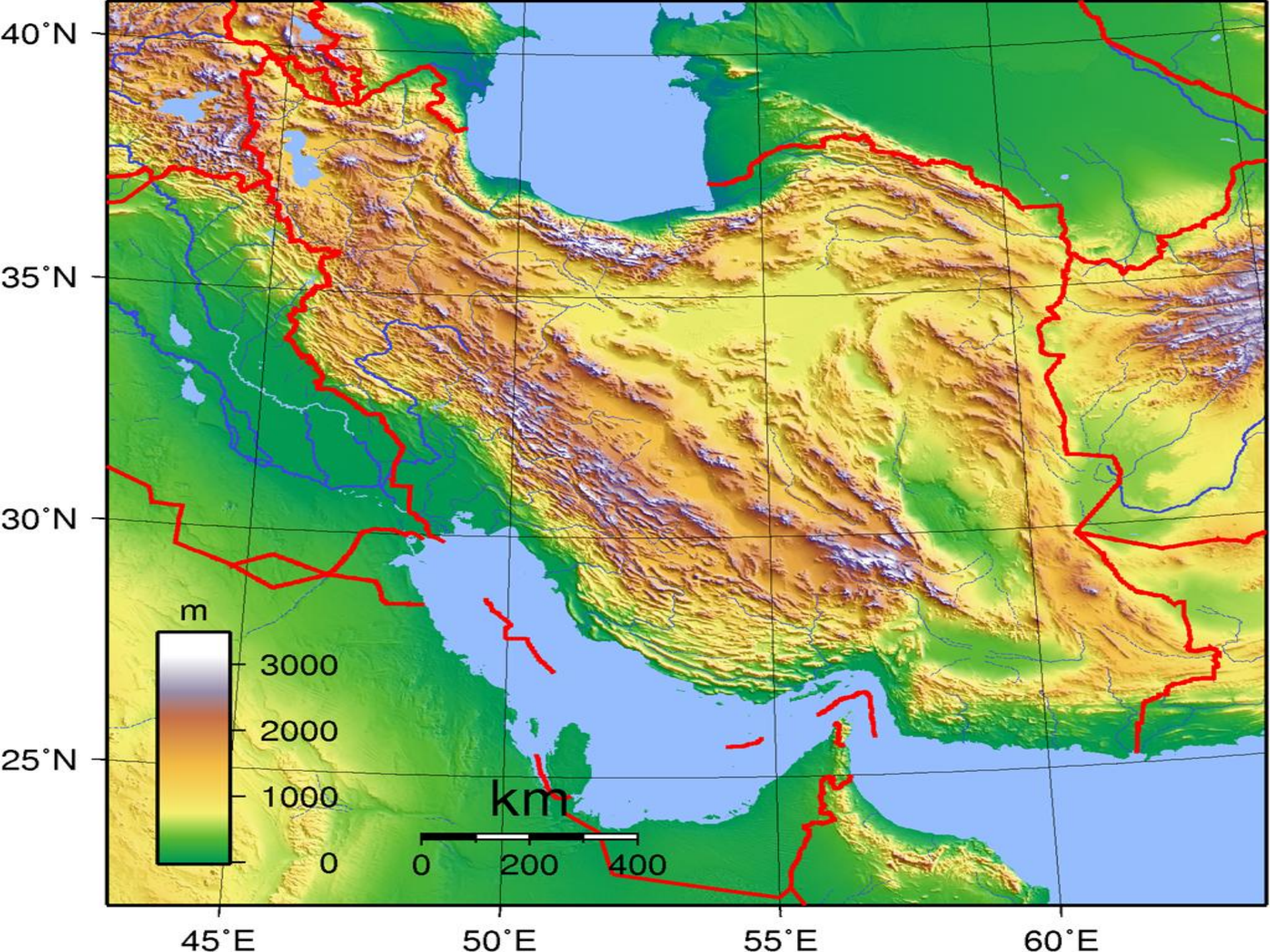
CRETACEOUS
65 million years ago

PRESENT DAY

موقعیت ایران در نیمکره شمالی

موقعیت جغرافیایی

- ۱،۶۴۸،۱۹۵ کیلومتر مساحت
- قطر بزرگ ایران از دامنه های آرارات تا بندر گواتر ۲۲۵۰ کیلومتر
- قطر کوچک ایران ۱۴۰۰ کیلومتر از سرخس تا دهانه اروند رود
- هفدهمین کشور دنیا از نظر وسعت
- عرض جغرافیایی ۲۵ تا ۴۰
- قرار گرفتن در نیمکره شمالی و فاصله مناسب از خط استوا
- قرار گرفتن در شرق منطقه خاورمیانه

برخی از فاکتورهای تنوع اکوسیستم های طبیعی در ایران

- اختلاف ارتفاع ۵۷۰۰ متری
- اختلاف دمای بیش از ۹۰ درجه (ارتفاعات فیروز کوه تا -۳۰ درجه و منطقه گندم بریان کویر لوت ۶۰ درجه بالای صفر)
- اختلاف عرض جغرافیایی
- اختلاف میزان بارندگی (بین صفر تا ۲۳۰۰ میلیمتر در سال)
- وجود دورشته کوه اصلی (البرز و زاگرس)
- گستردگی ایران در سه منطقه آب و هوایی متفاوت جهان

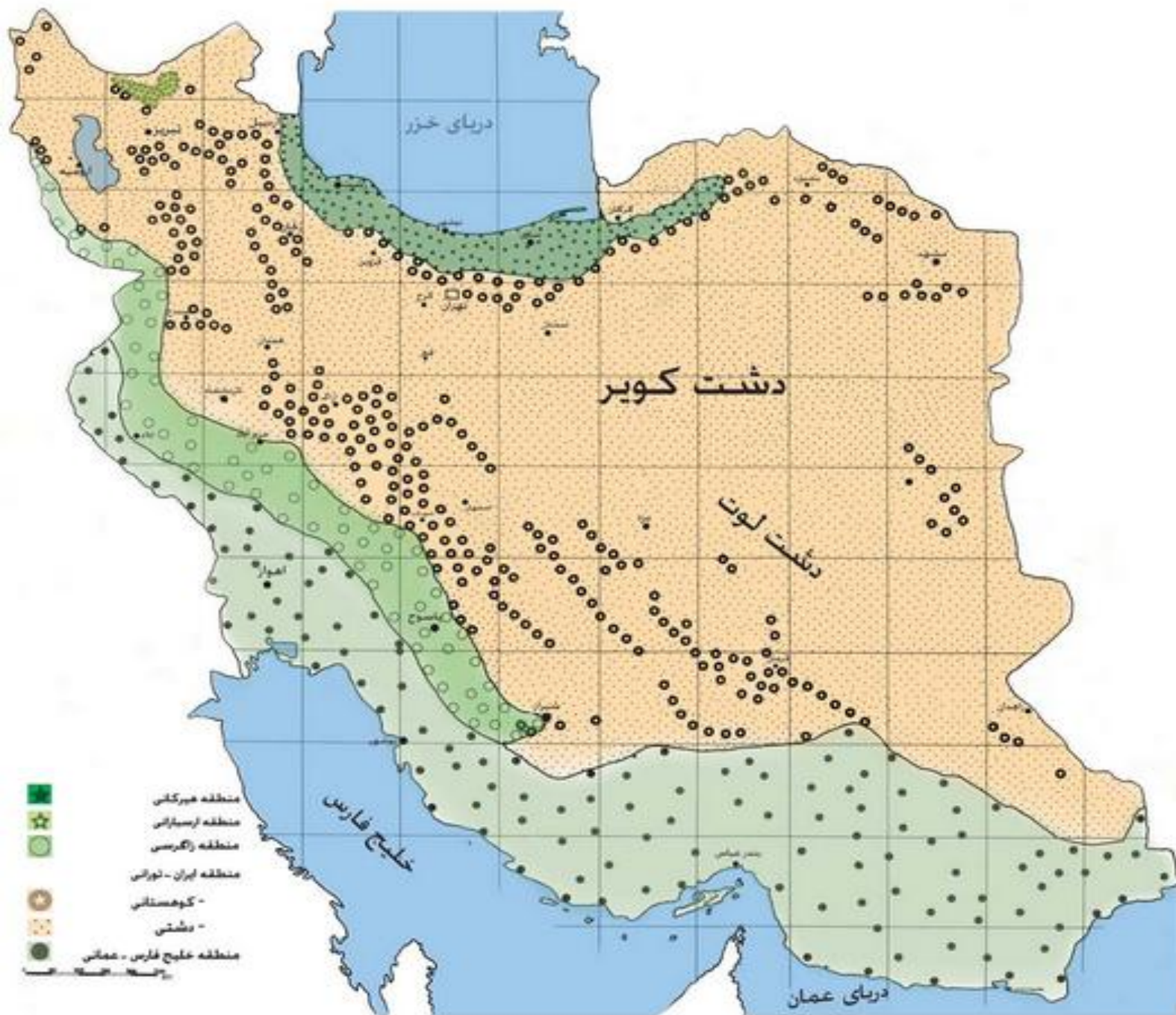
اکوسیستم جنگلی

- ناحیه خزری (هیرکانی): از آستارا تا گرگان و از خط الراس کوه‌های البرز تا ساحل دریای خزر
- جنگلهای هیرکانی ایران، میراث دوره سوم زمین شناسی - منطقه جنگلهای هیرکانی: توسکا، افرا، راش و...
- جریان هوای سیبری در فصل زمستان و تبخیر دریای خزر در تابستان مهمترین عوامل بارندگی
- میزان بارش گاهی تا ۲۳۰۰ میلیمتر در سال

نواحی دیگر جنگلی ایران

- ناحیه ایران و تورانی که بطور عمده در مرکز ایران، بنه (پسته وحشی)
- ناحیه زاگرس که به طور عمده جنگلهای بلوط غرب کشور
- ناحیه خلیج فارس (نوبوسندی) که در نوار ساحلی جنوب، حرا
- ناحیه ارسبارانی متشکل از گونه‌های نادر و منحصر به فرد

نقشه نواحی رویشی ایران - برگرفته از کتاب اطلس گیاهان چوبی، مرحوم دکتر جوانشیر

TREKING IN FOREST
(DRAZ NO FOREST)

Education

camping

Sport & Entertainment

موقعیت ایران در ۲ نوارمهم طبیعی دنیا

قرار گرفتن ایران در نوار کوهزایی (آlp - هیمالیا)

پیرنه (مرز فرانسه - اسپانی)، آlp (۱۲۰۰ کیلومتر)، آpn نینه (شمال ایتالیا)،
بالکان (شبه جزیره بالکان)، قفقاز (۱۲۰۰ کیلومتر، گرجستان، آذربایجان
و ارمنستان)، البرز (۱۰۰۰ کیلومتر)، هندوکش (تاجیکستان، افغانستان)، قره
قوروم (پاکستان)، هیمالیا (۲۵۰۰ کیلومتر)، تی ان شان (چین
و قرقیزستان)، آلتایی (روسیه تا مغولستان)

قرار گرفتن ایران در نوار بیابانی ساهارا سندی

صحرای بزرگ آفریقا (الجزایر، سودان)، شبه جزیره عربستان، کویر لوت، دشت
مرکزی، ترکمن صرا (ترکمنستان) صحرای گوبی (شمال غربی چین)

۲- ناحیه کوهستانی: (۱۵۰۰ متر تا ۳۰۰۰ متر) شامل ارتفاعات آذربایجان، کردستان، خراسان، کرمان و ارتفاعات البرز و زاگرس تا دریاچه بختگان

هوای مرطوب مدیترانه بوسیله امواج بادهای غربی در دوره سرد سال به همراه توده های هوای سرد منطقه قفقاز باعث بارشهای برف باران در بخش اعظم کشور

رشته کوه‌های اصلی و میانگین ارتفاعی ایران

- ۵۴٪ خاک ایران در مناطق کوهستانی
- ۴ رشته کوه اصلی در ایران
- البرز (به طول ۱۰۰۰ کیلومتر)
- زاگرس (به طول ۱۴۰۰ کیلومتر)
- رشته کوه‌های مرکزی (به طول ۱۴۶۰ کیلومتر)
- رشته کوه‌های شرقی
- مرتفع ترین نقطه ایران ۵۶۷۱ متر قله دماوند
- سواحل دریای خزر پست ترین نقطه ایران با ۲۷ - متر
- وجود بیش از ۱۰۰ قله بالای ۴۰۰۰ متر
- میانگین ارتفاعی ۱۲۰۰ متر
- به ازای هر ۱۰۰ متر ۰/۶ درجه سانتی گراد (اختلاف دما)

عکس ماهواره ای رشته کوه البرز و قله دماوند

Tele marking ski in Alam Kuh & Damavand

SPORT CLIMBING (POLE KHAB WALL)

DRY TOOLING

Mount Damavand

Ice climbing (Hameloon ice wall)

اکوسیستم کوهپایه ای

- ۳- ناحیه کوهپایه ای (کوهپایه های جنوبی البرز و ارتفاعات خراسان و کوهپایه های زاگرس در زیر ارتفاع ۱۵۰۰ متر)
- وجود بیش از ۲۰۰۰ گونه گون (جنس آستراگالوس)
- - منطقه ایران و تورانی: گون، پسته وحشی و...

MOUNTIAN CYCLING (DAMAVAND MOUNTIAN)

PARAGLAIDER (KORD KOY GOLESTAN)

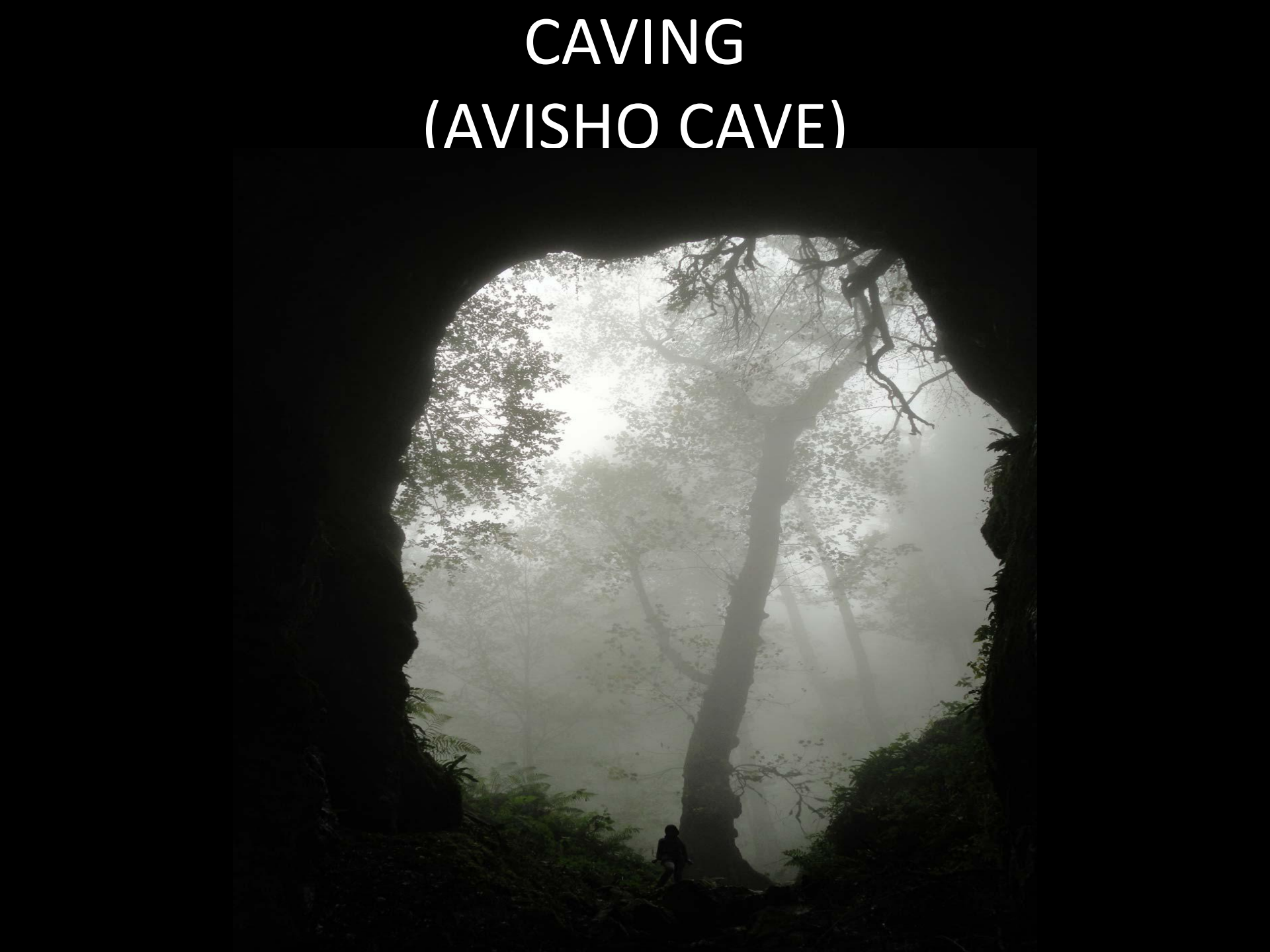

RAFTING (ARMAND RIVER)

NOMADIC VISITING

CAVING (AVISHO CAVE)

CANYONING (RAGHAZ CANYON)

KURDESTAN (HOORAMANAT)

اکوسیستم های خشک ایران

فاکتورهای اکوسیستم های خشک بر اساس میزان بارش

نواحی خشک (گرمسار، سمنان، نطنز، دامغان) semi arid regions 250-400 mm

نواحی نیمه خشک (قزوین، شمال خراسان، کرمانشاه) arid regions 100-250 mm

نواحی نیمه بیابانی (یزد، نایین، فهرج و اطراف لوت) semi desert regions 50-100 mm

نواحی بیابانی (میرجاوه، لوتک زابل) desert regions 25-50 mm

بیابانهای واقعی (بخشهایی از بیابان لوت) extreme arid deserts 0-50

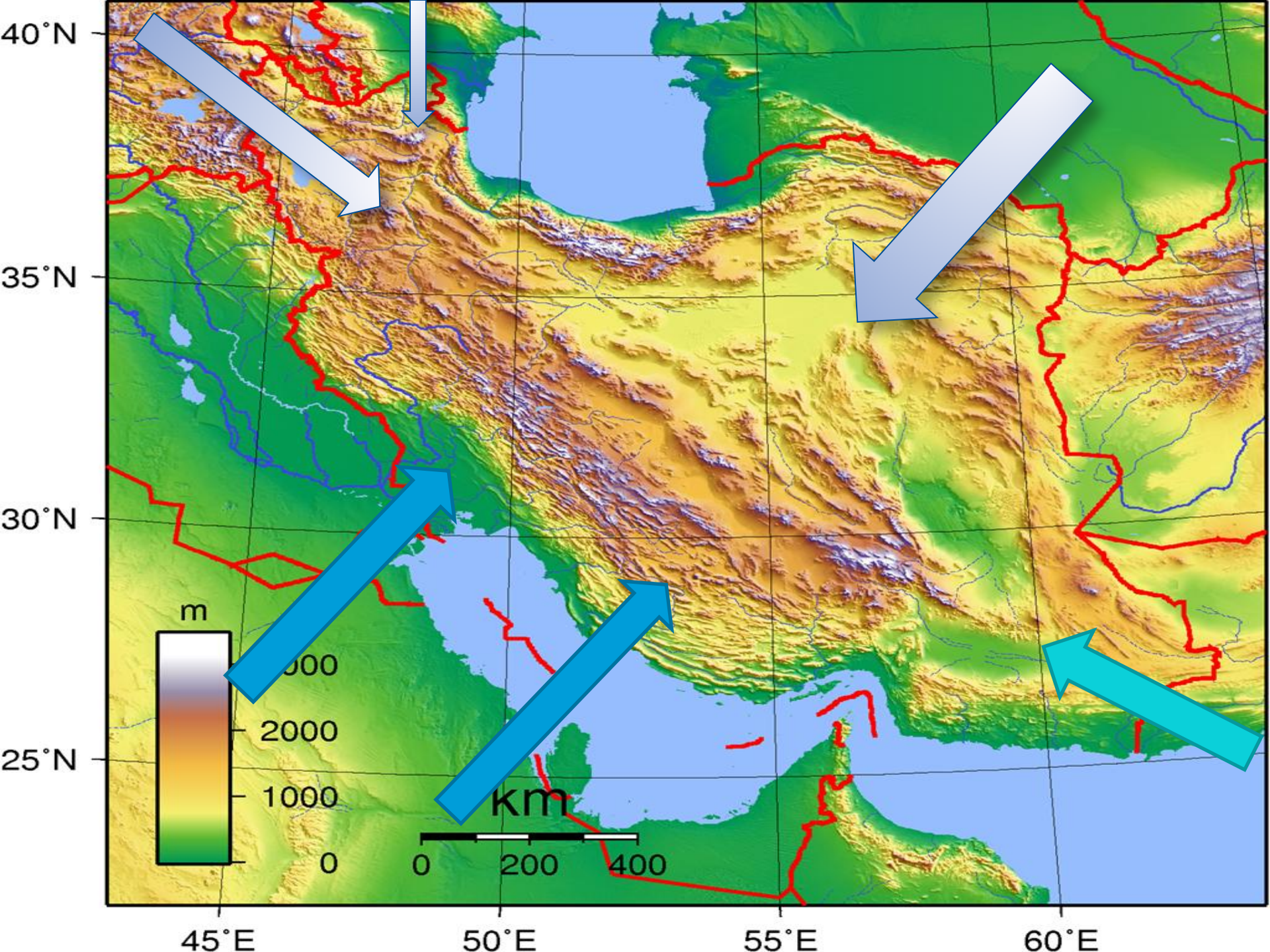
پوشش گیاهی نزدیک به صفر در مناطق بیابانی و نیمه بیابانی

- مناطقی را که پوشش گیاهی آن در حال از بین رفتن است، و در حال بیابانی شدن (DESERTIFICATION)

- مناطقی را که پوشش گیاهی آن خیلی تُنک شده (به کمتر از ۱۰٪ رسید) و یا به کلی از بین رفته (Desert)

- آب و هوای گرم آفریقا و شبه جزیره عربستان وارد ایران، اگر از روی خلیج فارس عبور کند هوای شرجی ولی در خوزستان هوای گرم و خشکی

SAFARI

WILD LIFE (ASIAN CHEETA)

DESERT VISITING (CENTRAL DESERT OF IRAN)

نوار ساحلی جنوب ایران

- ناحیه جنوب: شامل سواحل دریای عمان و خلیج فارس و جلگه خوزستان و در جنوب شرقی ایران ارتفاعات بشاگرد
- رطوبت اقیانوس هند و خلیج بنگال در دوره گرم سال از طریق دریای عمان وارد جنوب شرق ایران میشود و با هوای کم فشار پاکستان باعث رگبارهای تابستانی میشود
- منطقه نوبوسندی: کنار، داز، کهورو...

دریاها و مرزهای آبی ایران

۷۰۰ کیلومتر نوار ساحلی در دریای خزر دارد آستارا- بندر ترکمن

۱۸۵۰ کیلومتر نوار ساحلی

خلیج فارس ۱۱۰۰ کیلومتر

دریای عمان ۷۵۰ کیلومتر

وجود ۳۰ جزیره متعلق به ایران در خلیج فارس از جمله جزیره زیبای قشم

جزایر ایران

HAND MADE (GOORAN WATER FRONT)

DIVING
(KISH ISLAND)

GEO TOURISM (GHESHM ISLAND)

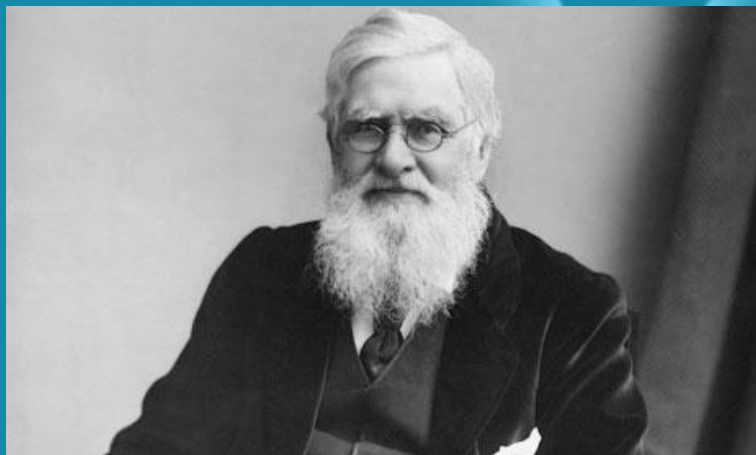
WILD LIFE
(HENGAM ISLAND)

Bird watching

جغرافیای زیستی

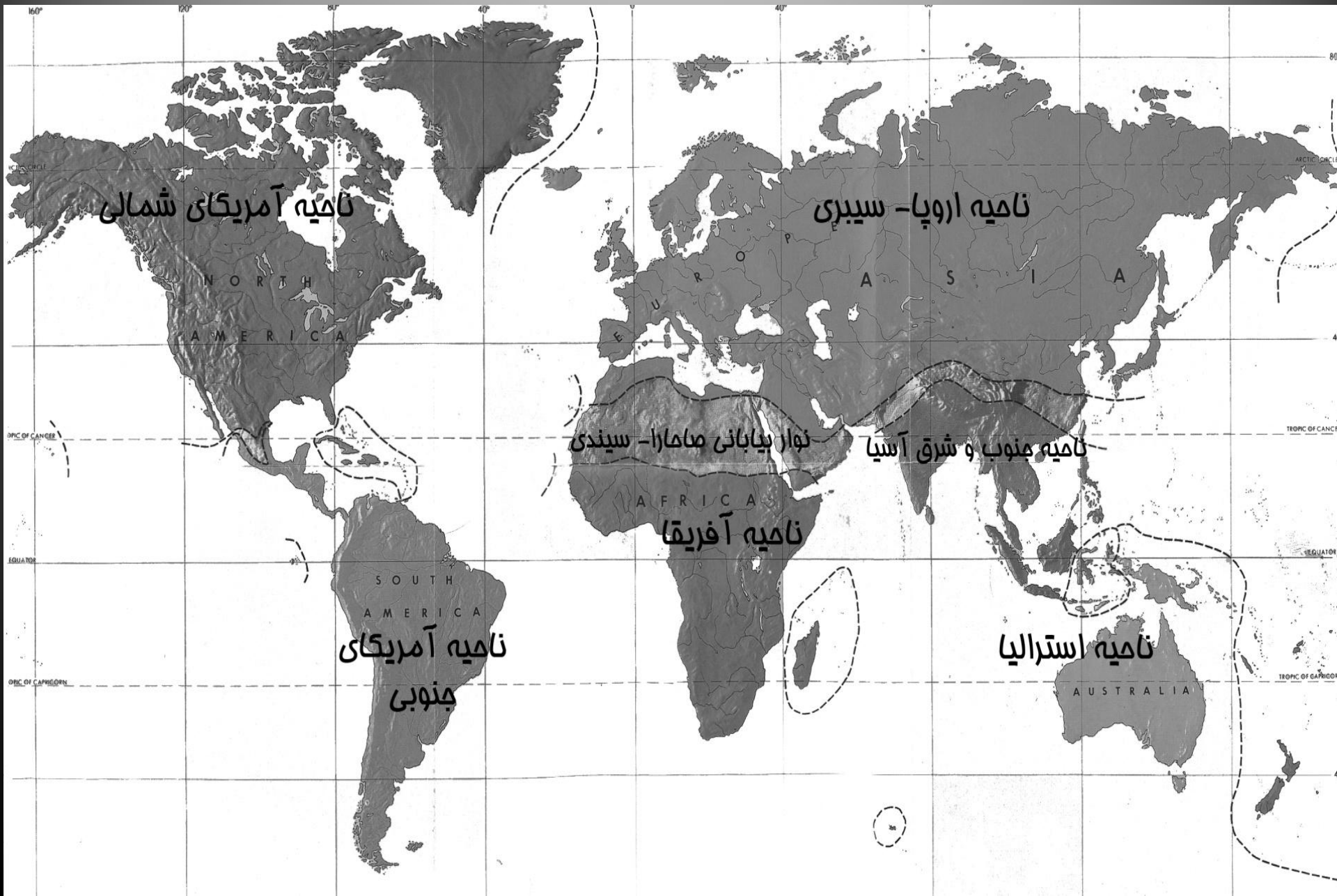
- چرا برخی از جانوران و گیاهان در مناطق معینی از جهان یافت میشوند؟
- تقسیم جهان توسط آلفرد راسل والاس به مناطق متمایز آب و هوایی و جغرافیای زیستی در سال ۱۸۷۶ میلادی

قرار گرفتن ایران در سه منطقه آب و هوایی

- پاله آرکتیک (از ایسلند تا ژاپن)
 - آفروتروپیکال (به جز بخش شمال، کل قاره آفریقا)
 - اورینتال (جنوب، جنوب شرق آسیا)
- پهنای بیشترین کشور دنیا (روسیه) تنها در یک منطقه جغرافیای زیستی (پاله آرکتیک) قرار دارد

جغرافیای زیستی جهان

برخی از گونه های مناطق زیستی ایران

– منطقه پاله آرکتیک (استانهای شمال، شمال غرب و شمال شرق و مرکز ایران)

- پستانداران: خرس قهوه ای
- پرندگان: سهره جنگلی
- منطقه آفروتروپیکال (بخش هایی از استان خوزستان)
- پستانداران: حشره خور خانگی
- پرندگان: لیکو خوزی
- منطقه اورینتال (بخش جنوبی استان سیستان و بلوچستان)
- پستانداران: خرس سیاه آسیایی
- پرندگان: کرکس پشت سفید

پوشش جانوری

FAUNA OF IRAN

- وجود بیش از ۱۹۶ گونه پستاندار
- وجود بیش از ۵۳۵ گونه پرند
- وجود بیش از ۴۰۰ گونه پروانه
- وجود بیش از ۱۹۶ گونه مارمولک
- وجود بیش از ۲۳۰ گونه خزنده
- وجود بیش از ۲۲ گونه دوزیست
- وجود بیش از ۱۵۰ گونه ماهی در آبهای داخلی (۷۸ گونه درخزرو ۱۶۰۰ گونه درخلیج فارس دردریای عمان)

Egyptian vulture

Sacred ibis

Siberian crane

Mesopotamian crow

Asian black bear

Darter

Northern palm squirrel

Sind pied woodpecker

Urial

Indian rooler

Egyptian Spiny-tailed Lizard

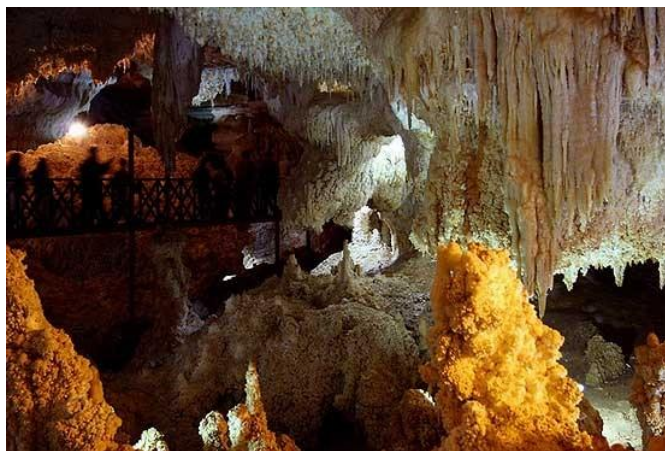
Basra reed warbler

بررسی برخی از پدیده های طبیعی و مناطق حفاظت شده ایران

- مناطق تحت حفاظت محیط زیست ایران بر اساس اولویت حفاظتی
 - پارکهای ملی
 - مناطق حفاظت شده
 - پناهگاههای حیات وحش
 - آثار طبیعی ملی

برخی آثار طبیعی ملی ایران

برخی از تالابهای بین المللی ایران

- شادگان
- میانکاله
- آلاگل، آماگل، آجی گل
- حرا قشم
- فریدونکنار

رودخانه های ایران

- شبکه وسیعی از رودخانه‌ها در سراسر ایران گسترده شده
- بیشتر رودهای ایران تنها در فصل‌های خاصی پر از آب می‌شوند
- بیشتر رودخانه‌های دائمی ایران از البرز یا زاگرس سرچشمه گرفته و به خزر، خلیج فارس یا دریای عمان می‌ریزند

حوزه آبخیز دریای خزر

- حوزه آبخیز خلیج فارس و دریای عمان
- حوزه آبخیز دریاچه ارومیه
- حوزه آبخیز دریاچه نمک قم
- حوزه آبخیز اصفهان و سیرجان
- حوزه آبخیز نیریز یا بختگان
- حوزه آبخیز جازموریان
- حوزه آبخیز دشت کویر
- حوزه آبخیز کویر لوت
- حوزه آبخیز اردستان و یزد و کرمان
- حوزه آبخیز صحرای قره‌قوم
- حوزه آبخیز هامون

رودهای ایران

- رودخانه های دائمی و فصلی
- طولانی ترین رود ایران
- رودهای قابل کشتیرانی
- تنها رود ایران که از زاگرس به خزر می ریزد
- رودهای مرزی ایران
- ۲۲ درصد (۱۹۱۸ کیلومتر) از مرز مشترک کشور را ۲۶ رودخانه کوچک و بزرگ
- (کل مرزهای کشور حدود ۸۷۵۵ کیلومتر است که از این مقدار ۲۷۰۰ کیلومتر از آن دریائی و ۴۱۳۷ کیلومتر نیز خشکی میباشد).
- بزرگترین مرز رودخانه ای، ارس به طول ۴۷۵ کیلومتر
- کوچکترین مرز رودخانه ای دویرج به طول تنها ۵/۲ کیلومتر، مرز مشترک با عراق

اندمیک های ایران

- تعداد گونه های اندمیک یک کشور ارتباط مستقیم با غنای طبیعت آن منطقه دارد.
- آیا میدانید ایران ۱۸۱۰ گونه گیاهی بوم زاد(اندمیک) دارد.
- مهمترین گونه های گیاهی ایران:
- ۱- اثر طبیعی ملی لاله واژگون
- ۲- اثر طبیعی ملی سوسن چلچراغ و...
- گونه های جانوری:
- ۱- زاغ بور
- ۲- یوز آسیایی
- ۳- سمندر لرستان
- ۴- آفانئوس گنوئنسیس
- ۵- زیر گونه گورایرانی
- ۶- گوزن زرد ایرانی و...

زاغ بورتنها پرنده اندمیک ایران
Podoces pleskei

یوز آسیایی

Acinonyx jubatus venaticus

سمندر امپراطور Neurergus Kaiseri

آیا می دانید؟

بر اساس اعلام سازمان حفاظت محیط زیست هر گونه
نדה گیری، صید، خرید و فروش گونه سمندر امپراطور
یكرد قانونی دارد.

این جانوران در محیط های غیر طبیعی قدرت بقا ندارند

سوسن چلچراغ
Lilium ledebourii

لاله واژگون (خوانسار)
Fritillaria

DIYONESIA

مقایسه آماری فون و فلورایران

ردیف	نام کشور	مساحت کیلومتر	گونه گیاهی	پرندگان	پستانداران	پروانه ها
۱	ایران	۱۶۴۸۱۹۵	۹۰۰۰	۵۳۵	۱۹۶	۴۲۰
۲	کل قاره اروپا	۱۰،۱۸۰،۰۰۰ ۰	۱۲۰۰۰	۷۰۰	۹۷۰	
۳	الجزایر	۲،۳۸۱۰۰۰	۳۲۰۰	۴۶۸	۱۲۷	۳۸۵
۴	قزاقستان	۲،۷۲۴۰۰۰	۶۰۰۰	۵۱۳	۱۷۸	

ارتباط زیست بوم با فرهنگ

- بین تنوع اقلیم در یک کشور و وجود فرهنگهای مختلف یک رابطه کاملاً "مستقیم وجود دارد".
- تنوع اقلیمی موجب تغییرات: فرهنگ، گویش، لباس، رژیم غذایی، نوع درآمد و...
- وجود انواع اقوام مختلف در ایران: کرد، بلوچ، لر، آذری، ترکمن، عرب، و...

پراکندگی اقوام مختلف ایران

Linguistic Composition of Iran

Indo-European Family, Iranian

- Persian (Farsi, Luri, Bakhtiari, Bandari, Sistani, Qohistani, Khuzi, etc.)
- Kurdish (Sorani, Kurmanji, Gurani, Laki, Awrani, etc.)
- Gilaki (Bia Pasi, Bia Pishi, etc.)
- Mazandarani (Saravi, Baboli, Amoli, Lafori, Salousi, Kelari, Shahsavari, Delandi, Kholardi, Shahmirzadi, Firuzkuhi, Astarabadi, Katouli, Ghazikilal, Palani, etc.)

- Baluchi (Sarhadi, Lashari, Makrani, Sarawani, etc.)
- Raji (various dialects)
- Southern Tati (various dialects)
- Talishi (Gushtaspi, Rezvanshahri)
- Pashto
- Minabi, Bashagirdi, Qishmi, Kumzari (Shihu), etc.

Armenian

Linguistic Data

Spoken as first language:

	% in 1964	% in 2004
Persian	51.4	63.3
Azeri	19.3	13
Kurdish	8.2	7
Gilaki	5.8	3.6
Mazandarani	4.6	3
Baluchi	2.2	2.5
Arabic	1.9	1.8
Turkmeni	1.7	1.4
Qashqa'i	1.6	1.4
Raji	1.2	1
Others	2.1	2

Remarks: Figures for 1964 are derived from *Atlas Narodov Mira* (Moscow, 1964), p. 20. Figures for Persian and Azeri include the speakers of all their dialects listed separately in the *Atlas*. Figures for 2006 are extrapolated from similar cases where the society shows comparable rates of fast urbanization, education and wealth generation with more reliable and available data than Iran.

Many more people speak Persian as their first language today than did two generations ago. Heavy migration into the cities, mass education and electronic media have all helped in linguistic assimilation of many an Iranian minority member. While, e.g., around 19% of the Iranians are ethnic Azeris, only around 13% speak Azeri as their first language. Meanwhile, the percentage of those speaking Persian as their first language, may now be not much less than the 68% claimed by the Iranian census of 2001.

Consult the "Ethnic Map of Iran" for a comparison between ethnic and linguistic data.

Turkic Family

- Azeri (Tabrizi, Shahseven, Qarapapagh, Afshari, Nafari, Bahari, Inanli, Qajari, Qaragozlu, etc.)
- Turkmeni (Godari, Timurtash, Qara'i, etc)
- Qashqa'i

Semitic Family

- Arabic
- Aramaic, Assyrian & Syriac

Hamitic Family: Kushiitic Group

- Somali, etc.

Caucasic Family

- Georgian

Dravidian Family

- Barahui

© M. R. Izady, 2006

Source: Largely, S. Bruk and V. Apenchenko, *Atlas Narodov Mira* (Moscow, 1964)

OMAN

Courtesy of columbia.edu @ farsinet.com

CULTURAL AND NATURAL

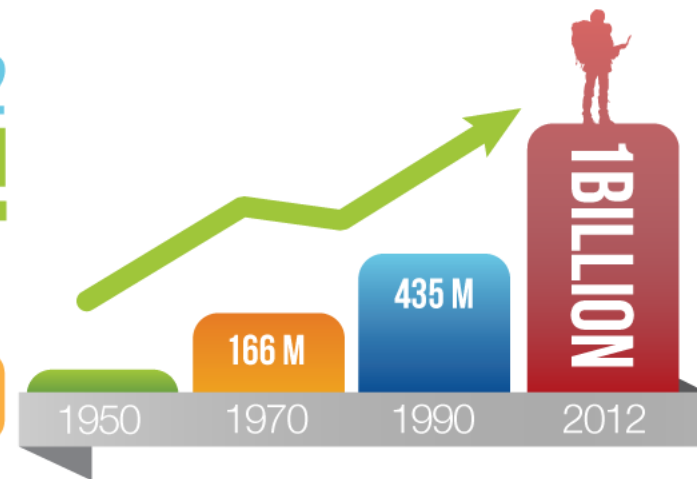
پتانسیل های اکوتوریستی ایران

- ۱- بازدید از حیات وحش و پارکهای ملی (NATIONAL PARK)
- ۲- پرنده نگری (BIRD WATCHING)
- ۳- بازدید از اقوام و عشایر ایران
- ۴- ماجراجویانه
- ۵- ژئوتوریسم
- ۶- کویر نوردی
- ۷- ورزشهای کوهستانی (اسکی، کوهنوردی، سنگنوردی و...)
- ۸- جنگل نوردی
- ۹- انواع ورزشهای آبی

سهم ایران از بازارگردشگری جهان چیست؟

Rank in 2012	Country	1995	2000	2005	2010	2012	Trend, 1995-2012
1	France	60.0	77.2	75.0	77.6	83.0	
2	United States	43.5	51.2	49.2	59.8	67.0	
3	China	20.0	31.2	46.8	55.7	57.7	
4	Spain	34.9	46.4	55.9	52.7	57.7	
5	Italy	31.1	41.2	36.5	43.6	46.4	
6	Turkey	7.1	9.6	20.3	31.4	35.7	
7	Germany	14.8	19.0	21.5	26.9	30.4	
8	United Kingdom	21.7	23.2	28.0	28.3	29.3	
9	Russian Federation	10.3	21.2	22.2	22.3	28.2	
10	Malaysia	7.5	10.2	16.4	24.6	25.0	

13 DECEMBER 2012
THE ONE-BILLIONTH
TOURIST
HAS ARRIVED

**WORLD'S
TOP TOURISM SPENDERS**
INTERNATIONAL TOURISM EXPENDITURE 2014

Tourism in the world: key figures

9% of GDP- direct, indirect and induced impact

1 in 11 jobs

US\$ 1.4 trillion in exports

6% of the world's exports

from **25** million international tourists in 1950 to **1087** million in 2013

5 to 6 billion domestic tourists

1.8 billion international tourists forecast for 2030

Tourism, key to development, prosperity and well-being

- An ever increasing number of destinations worldwide have opened up to, and invested in tourism, turning tourism into a key driver of socio-economic progress through export revenues, the creation of jobs and enterprises, and infrastructure development.
- Over the past six decades, tourism has experienced continued expansion and diversification, becoming one of the largest and fastest-growing economic sectors in the world. Many new destinations have emerged in addition to the traditional favourites of Europe and North America.
- Despite occasional shocks, international tourist arrivals have shown virtually uninterrupted growth – from 25 million in 1950 to 278 million in 1980, 528 million in 1995, and 1087 million in 2013.

Long-term outlook

- International tourist arrivals worldwide are expected to increase by 3.3% a year from 2010 to 2030 to reach 1.8 billion by 2030, according to UNWTO's long term forecast *Tourism Towards 2030*.
- Between 2010 and 2030, arrivals in emerging destinations (+4.4% a year) are expected to increase at twice the rate of those in advanced economies (+2.2% a year).
- The market share of emerging economies increased from 30% in 1980 to 47% in 2013, and is expected to reach 57% by 2030, equivalent to over 1 billion international tourist arrivals.

منابع:

حیات وحش ایران (اسکندر فیروز)

یادداشت‌های شخصی (یوسف والدی)

جزوات آموزشی دوره راهنمایان طبیعت گردی (شرکت اکوتور ایران)

کتاب راهنمای صحرایی پستانداران (مهندس هوشنگ ضیایی)

آب و هوای ایران (انتشارات دانشگاه پیام نور)

Birds of the middle east

